

V.l.n.r. Renate Reijnders, Jennifer Evenhuis en gastactrice Tatum Dagelet in 'De moedermonologen'. FOTO ANNE VAN ZANTWIJK

tekst Ally Smid

Toen actrice en producent Jennifer Evenhuis (51) nog stand-upcomedian was, zo'n tien jaar geleden, waagde ze het heel soms om over 'thuis' te beginnen op het podium. Over haar kleine kinderen, toen baby en peuter. Over het moederschap. "Maar aangeraden werd het me bepaald niet. Het ging erom dat je cool was en zeker niet kwetsbaar. Anders was je zo'n moeke, werd er gezegd."

Ze deed weleens een korte scène over haar best pittige leven als moeder, maar dat viel niet altijd goed bij het publiek. "Mensen vonden het shockerend, als ik iets zei als: 'Ik ben eigenlijk helemaal geen type om moeder te zijn.' Iets wat ik ten diepste voelde."

Met haar voorstelling *De Moedermonologen* trekt ze inmiddels samen met compagnon Renate Reijnders en steeds een andere gastactrice (zoals Nadja Hüpscher, Tatum Dagelet of Ilse Warringa) langs de theaters. Met succes. Hun theatervoorstel-

ling, waarbij de matige en negatieve kanten van het moederschap worden belicht, krijgt zelfs een reprise en is tot en met mei volgend jaar te zien.

De makers lichten er verschillende moedertypes uit. Zo heb je bijvoorbeeld 'de ambivalente moeder', die best heel blij is met haar kinderen, maar nooit meer 'van zichzelf' is. Evenhuis: "De monologen zijn herkenbaar, soms ontroerend en er wordt hard om gelachen. Ook door mannen."

Hoe komt het dat mannen die een kind krijgen zoveel sentimenteler zijn als ze op het toneel vertellen over hun veranderde leven? De shows van jonge-vader-cabaretiers als Kasper van der Laan, Henry van Loon en René van Meurs, niet bepaald de minsten, kregen er van sommige recensenten flink van langs. Volgens de *Theaterkrant* wist Van der Laan zich 'nauwelijks te ontworstelen aan de clichés van het jonge vaderschap'. *Het Parool* waar schuwde Henry van Loon: "De zoete clichés van het prille ouderschap vormen een comedymoeras waarin menigeeen verdrinkt." En ook René van Meurs had volgens het *AD* moeite 'weg te blijven van de platgebaande paden rond het ouderschap'.

Volgens Patrick van den Hanenberg van de *Theaterkrant* gaat het bij

Oudercabaret | Vrouwen op het podium zeggen gewoon dat het moederschap loodzwaar is, terwijl cabaretiers die net vader zijn, het ouderschap juist bejubelen. Waar komt dat verschil vandaan?

Voor harde grappen over baby's moet je bij vrouwen zijn

een cabaretier die een kind krijgt, eigenlijk meteen mis: "Als de comedian net vader is geworden, kun je er donder op zeggen dat de nieuweling het optreden van pappa de comedian gaat beïnvloeden, zo niet beheersen. Soms hoop je dat er een wet komt die het cabaretiers/comedians verbiedt om kinderen te krijgen, of in ieder geval verbiedt om over hun

jonge kinderen (met name de eerstgeborene) te praten in hun theatervoorstelling. Er zullen altijd wel jonge ouders in het publiek zijn die de verhalen over doorwaakte nachten, poepluiers en ondeugende blik in de ogen van het kleintje grappig herkenbaar vinden. Maar slechts een enkeling weet over dat thema nog iets origineels en geestigs te berde te brengen."

Van den Hanenberg noemt recht Brigitte Kaandorp als voorbeeld van hoe het ook kan. Zij schreeuwde het al in 1998 uit in haar programma *Neem geen kind*: ze werd gek van die volle luiers en die beetjes die ze niet in het fietszitje kreeg

gewurmd. Haar zoon was toen vijf, haar dochter één.

Cabaretier Kim Schuddeboom was even heel erg met haar kinders bezig. In haar vorige programma vroeg ze mensen in de zaal zelfs om donor te worden voor haar en haar vriendin. Donoren genoeg, vertelt ze in haar nieuwe show *Doe maar rustig*, maar nu is het uit met haar vriendin. "Nu heb ik dus nog ladingen zaad, maar niemand om het in te stoppen." Voor haar is het thema even van de agenda.

Tata

Ook cabaretier Patrick Nederkoorn (41) kreeg het verwijt van het maken van al te gevoelig pappa-materiaal, maar hij zegt het altijd in te bedenken in een groter verhaal. Zoals in zijn vorige show *Hoogtij*, die vooral over klimaatverandering ging, waarin zijn zoon ook op de proppen kwam.

Nederkoorn vertelde dat zijn eerste woordje 'tata' was. Mijn hemel, dacht hij, ik hoop niet dat hij veel gaat uitstoten. "Ik heb in Duitsland, waar ik ook optreed, weleens een heel lief liedje over mijn zoon. Dat werd door Duitse recensenten niet gewaardeerd. Te zoet, ja."

Hij denkt wel te weten waarom hij en zijn mannelijke collega's zo

Patrick Nederkoorn in zijn voorstelling 'Uit de klauwen'. FOTO JAAP REEDIJK

braaf zijn als het op het podium over hun kinderen gaat. Als we hem spreken heeft hij net een 'heel irritante' dag achter de rug met zijn zoon. Zijn vriendin en hij doen volgens afspraak allebei de helft. "Maar zij is veel alerter op de vervelende dingen die ook gedaan moeten worden, en ik lakser. Ik ben slecht in rekening houden met tussendoor schoonmaken, boodschappen op voorraad hebben en zorgen dat onze zoon voldoende gevarieerd eet."

"Kijk", zegt hij, "bij mannen gaat het vaak zo, ze willen geen kind, zijn er niet mee bezig, en dan komt er een kind en gebeurt er ineens iets met ze en moet iedereen het weten. Bij vrouwen is het verlangen naar een kind op voorhand vaak meer aanwezig, maar blijkt het meer gedoe dan ze dachten. Collega's zeiden tegen me: ik word niet zo'n cabaretier die het over zijn kinderen gaat hebben, maar een paar seizoenen later zag ik ze toch met een tranentrekker door het land gaan. Ha!"

Hou het voor jezelf
En misschien is het ook gewoon zo, zegt hij, dat we bij moeders eerder zachtheid verwachten, dan is harde humor op het podium hun tegenkleur. Bij mannen is het andersom, dus krijgen we zachtheid te zien. "En wat ook zo kan zijn: de man wil

manifesteren dat hij heus wel van zijn kind houdt. Misschien is hij bang dat het publiek hem anders een lul vindt. Bij vrouwen is die liefde vanzelfsprekender, dus kunnen zij losgaan over de nadelen."

Kleinkunstkenner Jacques Klötters (78) waarschuwde Nederkoorn lang geleden al: "Leuk die grappige woordjes die je kind al zegt,

'Vergeet niet: mannen merken dat vrouwen vertederd zijn als ze een liefdevolle vader zien'

schrijf het op voor jezelf, maar gebruik het nooit of te nimmer in je programma."

Klötters licht per e-mail toe, maar wil er even bij gezegd hebben dat zijn antwoord ook maar is wat hij denkt op basis van alle voorstellingen die hij heeft gezien. Wetenschappelijk verantwoord kan hij het niet noemen. "Er zit humor in het contrast van de grote stoere man en de lieve vader die het flesje melk moet opwarmen. Daar komt bij dat mannen in het cabaret meestal niet

zo goed zijn in het uiten van gevoelens. Als ze dat al doen is dat vaak op een manier die je sentimenteel kunt noemen. Vaak is het contrast: harde grappen en sentimentele liedjes, dat zag je ook bij Youp (van 't Hek, red.). En vergeet niet: mannen merken dat vrouwen vertederd zijn als ze een liefdevolle vader zien. Ik heb zelf nog nooit zulke lieve blikken van vrouwen gehad als toen ik als jonge vader achter de kinderwagen of met een draagzak liep."

In zijn nieuwe voorstelling *Uit de klauwen* gaat het er bij Patrick Nederkoorn al wat ruiger aan toe. Daarin maakt hij een variant op het liedje *Dodenrit* van Drs. P uit 1974 (waarbij kinderen uit de trojka voor de wolven worden gegooid zodat de overige passagiers tijd winnen om veilig aan te komen). Nederkoorn rijdt op een bakfiets met in de bak zijn zoon plus wat andere kinderen en die gooit hij er allemaal uit, omdat er een wolf achter hen aan komt. Nederkoorn: "Het is eigenlijk best leuk om harde grappen te maken over je kroost. Ik ga het vaker doen."

De moedermonologen is te zien t/m 22 mei en volgend seizoen opnieuw. Info: moedermonologen.nl. Patrick Nederkoorn toert met **Uit de klauwen** door het land t/m 13 juni. Info: patricknederkoorn.nl

Uit de kunst

Museumkaart vaak gebruikt en Nieuwe Kerk toont spits

Tentoonstelling 'Dior, a New Look' in het Kunstmuseum in Den Haag. FOTO ANP

Recordaantal

In 2024 zijn 9,6 miljoen bezoekers aan musea afgelegd met de Museumkaart. Dat is 100.000 bezoekers meer dan in 2023 en een absoluut record, maakt de Museumvereniging bekend. Anderhalf miljoen mensen hadden in 2024 een Museumkaart, waarmee ze naar de meeste musea kunnen. Zo'n kaart kost 75 euro voor mensen boven de 18 jaar en 39 euro voor jongeren. Ze gingen daarmee gemiddeld 6,4 keer naar een museum.

De Museumkaart is nog altijd een aanjager van museumbezoek. Museumkaarthouders nemen vaak anderen mee naar het museum en gaan veel vaker dan mensen zonder zo'n kortingskaart. Zonder museumkaart zou het aantal museumbezoekers 23 procent lager liggen, aldus de Museumvereniging, die de 75 miljoen euro die de kaartverkoop oplevert over de musea verdeelt. Ook de eigen kas van de musea wordt gespekt door de kaart, omdat de bezoekers de museumwinkel en de horeca in het museum bezoeken.

Impressie van hoe het platform op het dak van De Nieuwe Kerk eruit gaat zien. BEELD NIEUWE KERK

Het dak op

Het is geen indrukwekkende toren, de spits die midden op de Nieuwe Kerk in Amsterdam staat. Hij is nooit toegankelijk voor publiek. Vanwege restauratiewerkzaamheden komt er dit jaar zeven maanden een platform rondom de toren te staan, op 40 meters hoogte, en daar zijn bezoekers wel welkom, vanaf 22 maart. Het zal een blik op de Dam en de rest van de stad bieden die maar weinig mensen in de geschiedenis van de vijftiende-eeuwse kerk ge-

had hebben. Van de restauratie is een evenement gemaakt om het 750-jarig bestaan van de stad verder op te luisteren.

En die festiviteiten gaan maar door. In het Amsterdamse H'Art Museum zijn vanaf 9 april achttien werken van Rembrandt te zien uit de Leiden Collection, de verzameling zeventiende-eeuwse schilderkunst van het Frans-Amerikaanse miljardairs-echtpaar Kaplan.

Behalve Rembrandts zijn ook schilderijen van Vermeer, Hals, Steen en Bols te zien. TROUW